

Z A K O N

O PREDSEDNIKU REPUBLIKE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predsednik Republike

Član 1.

Predsednik Republike izražava državno jedinstvo Republike Srbije.

Izbori za predsednika Republike

Član 2.

Predsednik Republike bira se na neposrednim izborima, tajnim glasanjem.

Izbori za predsednika Republike uređuju se zakonom.

Nadležnosti predsednika Republike

Član 3.

Nadležnosti predsednika Republike određene su Ustavom.

Ustavom određene nadležnosti predsednika Republike mogu se razraditi zakonom ili drugim propisom samo ako to Ustav izričito dopušta ili ako nalaže njihova priroda.

Uslovi za izvršenje funkcije i nadležnosti predsednika Republike

Član 4.

Uslove za izvršenje funkcije i nadležnosti predsednika Republike obezbeđuju Vlada, ministarstva i drugi državni organi u skladu s propisima.

Sedište predsednika Republike i radni prostor

Član 5.

Sedište predsednika Republike je u Beogradu.

Rezidencijalni prostor, protokolarne objekte, objekte za boravak predsednika Republike i članova njegovog domaćinstva u zemlji i inostranstvu i radni prostor Generalnog sekretarijata predsednika Republike i Vojnog kabineta predsednika Republike određuje Vlada pošto pribavi saglasnost predsednika Republike.

Javnost rada

Član 6.

Rad predsednika Republike je javan.

Informacije o radu predsednika Republike dostupne su javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja i propisima koji uređuju zaštitu tajnih podataka.

Sredstva za rad predsednika Republike

Član 7.

Sredstva za rad predsednika Republike i Generalnog sekretarijata predsednika Republike obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, na predlog predsednika Republike.

Obezbeđivanje predsednika Republike

Član 8.

Predsednika Republike i članove njegovog domaćinstva obezbeđuju policija, Vojska Srbije i drugi organi u skladu s potrebama predsednika Republike i propisom koji donosi Vlada.

Propisom koji donosi Vlada mogu da se odrede i druga lica koja imaju pravo na isto obezbeđenje kao predsednik Republike.

Nespojivost funkcija i sukob interesa

Član 9.

Predsednik Republike ne može vršiti drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost.

Predsednik Republike dužan je da se u svemu povinuje propisima kojima se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.

II. MANDAT PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Početak mandata

Član 10.

Predsednik Republike bira se na pet godina.

Mandat predsednika Republike počinje kad predsednik Republike položi zakletvu pred Narodnom skupštinom.

Ako Narodna skupština nije u redovnom zasedanju ili ako joj je prestao mandat, sastaje se da bi predsednik Republike pred njom položio zakletvu.

Imunitet

Član 11.

Predsednik Republike uživa imunitet kao narodni poslanik.

O imunitetu predsednika Republike odlučuje Narodna skupština, većinom glasova svih narodnih poslanika.

Ograničenje na dva izbora

Član 12.

Niko ne može više od dva puta da bude izabran za predsednika Republike, bez obzira na to koliko su mu trajali prvi i drugi mandat.

Prestanak mandata

Član 13.

Mandat predsednika Republike prestaje kad istekne vreme na koje je izabran.

Pre isteka vremena na koje je izabran, predsedniku Republike mandat prestaje ako podnese ostavku ili ako bude razrešen.

Ostavka

Član 14.

Predsednik Republike može podneti pismenu ostavku, koju dostavlja predsedniku Narodne skupštine.

Mandat predsednika Republike prestaje kad ostavka prispe u Narodnu skupštinu.

Predsednik Republike dužan je da obavesti javnost o tome da je podneo ostavku i pri tome može da obrazloži ostavku.

Razrešenje

Član 15.

Razrešenje predsednika Republike može Narodnoj skupštini da predloži najmanje jedna trećina narodnih poslanika ako smatra da je on povredio Ustav, a postupak za razrešenje pokreće se većinom glasova svih narodnih poslanika.

Ustavni sud dužan je da u roku od 45 dana od dana kad je pokrenut postupak za razrešenje odluči o tome da li je predsednik Republike povredio Ustav.

Ako Ustavni sud odluči da je predsednik Republike povredio Ustav, predsednik Republike se razrešava ako za njegovo razrešenje glasaju dve trećine narodnih poslanika.

Ako Ustavni sud odluči da predsednik Republike nije povredio Ustav, postupak za razrešenje se obustavlja kad odluka Ustavnog suda bude objavljena u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Produžetak mandata

Član 16.

Predsedniku Republike mandat ne može isteći dok traje ratno ili vanredno stanje, već se produžava po sili Ustava dok ne isteknu tri meseca od dana kada je prestalo ratno ili vanredno stanje.

Predsednik Republike kome je mandat produžen zbog ratnog ili vanrednog stanja ima sve nadležnosti kao i pre produžetka mandata.

Predsednik Republike može podneti ostavku ili biti razrešen za vreme dok mu je mandat produžen.

Zamenjivanje predsednika Republike

Član 17.

Ako predsednik Republike podnese ostavku, bude razrešen ili sprečen da izvršava svoju funkciju, zamenjuje ga predsednik Narodne skupštine najduže tri meseca.

Dok zamenjuje predsednika Republike, predsednik Narodne skupštine ovlašćen je da predstavlja Republiku Srbiju u zemlji i inostranstvu, da prima opozivna i akreditivna pisma stranih diplomatskih predstavnika, da raspiše izbore za Narodnu skupštinu, da predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsednika Vlade, da vrši nadležnosti u oblasti odbrane Republike Srbije i da komanduje Vojskom Srbije.

Predsednik Narodne skupštine koji zamenjuje predsednika Republike dužan je da raspusti Narodnu skupštinu u svim slučajevima u kojima je to ustavna dužnost predsednika Republike i da svaki izglasani zakon proglasi ukazom.

III. NADLEŽNOSTI PREDSEDNIKA REPUBLIKE KOJE SU VEZANE ZA NARODNU SKUPŠTINU

Predlaganje kandidata za predsednika Vlade

Član 18.

Predsednik Republike predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsednika Vlade kad god se bira nova Vlada.

Predsednik Republike dužan je da Narodnoj skupštini predloži onog kandidata za predsednika Vlade koji može da obezbedi izbor Vlade.

Vraćanje zakona na ponovno odlučivanje

Član 19.

Predsednik Republike može, uz pismeno obrazloženje, vratiti Narodnoj skupštini izglasani zakon na ponovno odlučivanje ako smatra da zakon nije saglasan sa Ustavom ili da je u suprotnosti s potvrđenim međunarodnim ugovorima ili opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava ili da pri donošenju zakona nije poštovana procedura koja je propisana za donošenje zakona ili da zakon ne uređuje neku oblast na odgovarajući način.

Predsednik Republike ne može Narodnoj skupštini vratiti na ponovno odlučivanje zakon o kome su se građani izjasnili na referendumu pre njegovog donošenja i zakon koji su građani potvrdili na referendumu.

Raspuštanje Narodne skupštine

Član 20.

Predsednik Republike može da raspusti Narodnu skupštinu na obrazloženi predlog Vlade.

Predsednik Republike dužan je da raspusti Narodnu skupštinu u slučajevima koji su određeni Ustavom.

U oba slučaja, sa ukazom o raspuštanju Narodne skupštine predsednik Republike donosi odluku kojom raspisuje izbore za narodne poslanike.

Predsednik Republike ne može da raspusti Narodnu skupštinu dok traje ratno ili vanredno stanje.

Raspuštanje Narodne skupštine na predlog Vlade

Član 21.

Predsednik Republike je dužan da u roku od 72 sata donese ukaz kojim na obrazložen predlog Vlade raspušta Narodnu skupštinu ili da Vladi i javnost obavesti o tome da ne prihvata predlog Vlade.

Predsednik Republike neće razmatrati predlog Vlade da se Narodna skupština raspusti ako je Narodnoj skupštini podnesen predlog da se Vladi izglasa nepoverenje, ako Narodna skupština nije prihvatila Vladin odgovor na interpelaciju ili ako je Vlada podnela predlog da se glasa o poverenju Vladi.

Raspuštanje Narodne skupštine kao ustavna dužnost

Član 22.

Predsednik Republike dužan je da raspusti Narodnu skupštinu ako Narodna skupština u roku od 90 dana od dana svog konstituisanja ne izabere Vladu ili ako ne izabere novu Vladu u roku od 30 dana od dana kad je prethodnoj Vladi prestao mandat.

IV. ODNOSI PREDSEDNIKA REPUBLIKE S DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA

Član 23.

Odnosi predsednika Republike s drugim državnim organima zasnivaju se na saradnji i obaveštavanju, u skladu sa Ustavom, zakonom i drugim propisima i odvijaju se bez odlaganja kad to iziskuje nesmetano izvršavanje nadležnosti predsednika Republike.

Narodna skupština i Vlada dužne su da predsednika Republike na njegov zahtev obavestavaju o pitanjima iz svoje nadležnosti koja su bitna za izvršavanje nadležnosti predsednika Republike.

Predsednik Republike obaveštava Narodnu skupštinu ili Vladu na njihov zahtev o pitanjima iz svoje nadležnosti koja su bitna za ostvarivanje nadležnosti Narodne skupštine ili Vlade.

V. PRAVNI AKTI PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Vrste pravnih akata

Član 24.

Predsednik Republike donosi ukaze, odluke, pravila, naredbe, naređenja i druge pravne akte koji su određeni zakonom.

Ukazom predsednik Republike proglašava zakon, raspušta Narodnu skupštinu, postavlja i opoziva ambasadore Republike Srbije, daje odlikovanja i postavlja, unapređuje i razrešava oficire Vojske Srbije.

Odlukom predsednik Republike raspisuje izbore za narodne poslanike, predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsednika Vlade, daje pomilovanja, imenuje generalnog sekretara predsednika Republike, šefa Kabineta predsednika Republike, savetnike predsednika Republike i druge funkcionere u Generalnom sekretarijatu predsednika Republike i odlučuje u pitanjima za koja ne donosi druge pravne akte.

Nadležnosti u oblasti odbrane predsednik Republike ostvaruje donošenjem odluka, pravila, naredaba, naređenja i drugih pravnih akata koji su određeni zakonom.

Objavljivanje pravnih akata predsednika Republike

Član 25.

Ukazi se objavljuju u "Službenom glasniku Republike Srbije", izuzev ukaza kojima se postavljaju, unapređuju i razrešavaju oficiri Vojske Srbije.

U "Službenom glasniku Republike Srbije" objavljuju se odluke kojima predsednik Republike raspisuje izbore za narodne poslanike, predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsednika Vlade, imenuje generalnog sekretara predsednika Republike, šefa Kabineta predsednika Republike, savetnike predsednika Republike i druge funkcionere u Generalnom sekretarijatu predsednika Republike, kao i drugi pravni akti za koje predsednik Republike odluči da se objave.

Objavljivanje pravnih akata predsednika Republike u "Službenom vojnom listu" uređuje se posebnim propisom.

VI. GENERALNI SEKRETARIJAT PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Uloga

Član 26.

Generalni sekretarijat predsednika Republike (u daljem tekstu: Generalni sekretarijat) služba je koja pruža stručnu i tehničku podršku predsedniku Republike.

U Generalnom sekretarijatu vrše se poslovi koji su u vezi sa ostvarivanjem prava predsednika Republike na platu i druga prava iz rada, prava supružnika predsednika Republike i prava bivšeg predsednika Republike na naknadu plate, na mesečno primanje pošto mu prestane pravo na naknadu plate, kao i pravo na posebno mesečno primanje.

Generalni sekretar predsednika Republike

Član 27.

Generalni sekretarijat vodi generalni sekretar predsednika Republike (u daljem tekstu: generalni sekretar), koga imenuje i razrešava predsednik Republike.

Generalni sekretar se stara o tome da Generalni sekretarijat radi blagovremeno i tačno i saraduje s drugim državnim organima, autonomnim pokrajinama, opštinama, gradovima i gradom Beogradom.

Generalni sekretar u vođenju Generalnog sekretarijata ima ista ovlašćenja kao i ministar u vođenju ministarstva i naredbodavac je za trošenje sredstava za rad predsednika Republike i Generalnog sekretarijata.

Generalni sekretar ima zamenika, koga sam predlaže, a koga imenuje i razrešava predsednik Republike.

Generalni sekretar donosi Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Generalnom sekretarijatu predsednika Republike, na koji predsednik Republike prethodno daje saglasnost.

Generalni sekretar i zamenik generalnog sekretara jesu funkcioneri kojima funkcija prestaje ako podnesu ostavku, ako budu razrešeni ili kad novi predsednik Republike položi zakletvu.

Šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike

Član 28.

Pored generalnog sekretara i zamenika generalnog sekretara, poslove koji su neposredno povezani s funkcijom i nadležnostima predsednika Republike izvršavaju šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike.

Šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike jesu funkcioneri koje imenuje i razrešava predsednik Republike.

Šefu Kabineta predsednika Republike i savetnicima predsednika Republike prestaje funkcija ako podnesu ostavku, ako budu razrešeni ili kad novi predsednik Republike položi zakletvu.

Radna tela

Član 29.

Generalni sekretar, po nalogu predsednika Republike, obrazuje radna tela radi razmatranja pojedinih pitanja iz nadležnosti predsednika Republike i davanja predloga, mišljenja i stručnih analiza.

Predsednika i ostale članove radnog tela postavlja i razrešava predsednik Republike i oni nisu u radnom odnosu u Generalnom sekretarijatu.

Državni službenici i nameštenici

Član 30.

Zaposleni u Generalnom sekretarijatu koji vrše druge stručne i tehničke poslove imaju položaj državnih službenika i nameštenika.

VII. PLATA I DRUGA PRAVA IZ RADA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Član 31.

Predsednik Republike ima pravo na platu i naknadu plate i pravo na druga primanja u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Predsednik Republike koji je pre izbora za predsednika Republike ostvario pravo na penziju ima pravo na platu u punom iznosu.

Pravo na odmore i odsustva i pravo na obavezno socijalno osiguranje predsednik Republike ostvaruje u skladu sa zakonom i drugim propisima.

VIII. PRAVA SUPRUŽNIKA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Pravo na odsustvo s rada i naknadu plate

Član 32.

Supružnik predsednika Republike koji je u radnom odnosu ima pravo na odsustvo s rada dok izvršava protokolarne i druge društvene obaveze i za to

vreme ima pravo na naknadu plate u iznosu plate koju bi primao da radi na svom radnom mestu.

Sredstva za naknadu plate obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Pravo na mirovanje radnog odnosa i na mesečno primanje

Član 33.

Supružnik predsednika Republike koji je u radnom odnosu ima pravo da mu radni odnos miruje dok njegovom supružniku traje mandat predsednika Republike, da mu se vreme mirovanja radnog odnosa računa u staž osiguranja u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju i da za to vreme mesečno prima 20% plate predsednika Republike.

Sredstva za mesečno primanje i doprinose za obavezno socijalno osiguranje obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, a osnovica doprinosa je zarada koju bi supružnik ostvarivao na radnom mestu na kome je radio pre mirovanja radnog odnosa.

IX. PRAVA PREDSEDNIKA REPUBLIKE PO PRESTANKU MANDATA

Pravo na počasni naziv

Član 34.

Predsednik Republike kome je prestao mandat ima pravo na počasni naziv "bivši predsednik Republike" i pravo da prisustvuje državnim svečanostima u skladu s protokolom.

Član 35.

Pravo na počasni naziv "bivši predsednik Republike" imaju svi predsednici Republike Srbije birani počev od 9. decembra 1990. godine, odnosno od održavanja prvih višestranačkih izbora, kao i predsednici Savezne Republike Jugoslavije i predsednici državne zajednice Srbija i Crna Gora koji su bili iz Republike Srbije.

Pravo na naknadu plate

Član 36.

Bivši predsednik Republike ima pravo na naknadu plate u iznosu plate predsednika Republike dok se ne zaposli ili dok ne ispuni uslove za penziju po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, ali najviše šest meseci od dana kada mu je prestao mandat.

Pravo na naknadu plate bivšem predsedniku Republike može da se produži dok on ne ispuni uslove za penziju po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, ali najviše za još šest meseci.

Vreme u kome ostvaruje pravo na naknadu plate bivšem predsedniku Republike računa se u staž osiguranja u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Pravo na vraćanje na rad

Član 37.

Bivši predsednik Republike ima pravo da se u roku od tri meseca od dana kada mu je prestao mandat vrati na rad kod poslodavca kod koga mu miruje radni odnos zbog toga što je izabran na funkciju predsednika Republike.

Pravo na mesečno primanje po prestanku prava na naknadu plate

Član 38.

Bivši predsednik Republike koji se ne zaposli pre nego što mu prestane pravo na naknadu plate, ima pravo na mesečno primanje u iznosu od 80% plate predsednika Republike dok se ne zaposli, ali najduže dok ne ispuní uslove za penziju po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Vreme u kome ostvaruje pravo na mesečno primanje bivšem predsedniku Republike računa se u staž osiguranja u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Pravo na posebno mesečno primanje

Član 39.

Ako se bivši predsednik Republike zaposli, a njegova plata je manja od 80% plate predsednika Republike, on ima pravo na posebno mesečno primanje u iznosu razlike između 80% plate predsednika Republike i plate koju prima.

Ako se bivši predsednik Republike penzioníše, a njegova penzija je manja od 80% plate predsednika Republike, on ima pravo na posebno mesečno primanje u iznosu razlike između 80% plate predsednika Republike i penzije koju prima.

Pravo na Kancelariju

Član 40.

Bivši predsednik Republike ima pravo na kancelarijski prostor, na savetnika, sekretara i pravo na službeni automobil s vozačem (u daljem tekstu: Kancelarija) na onoliko vremena koliko je trajao njegov mandat predsednika Republike.

Bivši predsednik Republike može da koristi službeni automobil s vozačem samo da bi obavio posao u svojstvu bivšeg predsednika Republike.

Kancelarijski prostor, službeni automobil i vozača obezbeđuje Vlada, u saglasnosti s bivšim predsednikom Republike.

Savetnika i sekretara obezbeđuje Generalni sekretarijat predsednika Republike na predlog bivšeg predsednika Republike.

Rad Kancelarije

Član 41.

Rad Kancelarije obezbeđuje Generalni sekretarijat predsednika Republike.

O trošenju sredstava za rad Kancelarije odlučuje bivši predsednik Republike, a naredbodavac za trošenje sredstava je generalni sekretar predsednika Republike.

Finansijsko poslovanje Kancelarije vodi Generalni sekretarijat predsednika Republike.

Pravo na obezbeđenje

Član 42.

Bivši predsednik Republike ima pravo da ga obezbeđuju policija i Vojska Srbije jednu godinu po prestanku mandata, u skladu s propisom Vlade.

Obezbeđenje može da se produži ako za to postoje opravdani razlozi i ako je bivši predsednik Republike saglasan s tim.

Ostala prava po prestanku mandata

Član 43.

Bivši predsednik Republike ima pravo na diplomatski pasoš.

Bivši predsednik Republike ima pravo na pristup arhivama iz vremena dok je bio predsednik Republike.

Položaj predsednika Republike koji je razrešen

Član 44.

Predsednik Republike koji je razrešen nema prava koja po ovom zakonu ima bivši predsednik Republike.

Narodna skupština može u odluci o razrešenju predsednika Republike odrediti da predsedniku Republike koji je razrešen pripadnu pojedina ili sva prava koja po ovom zakonu ima bivši predsednik Republike.

Obezbeđivanje sredstava

Član 45.

Sredstva za ostvarivanje prava koja po ovom zakonu ima bivši predsednik Republike, uključujući i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskog propisa

Član 46.

Vlada je dužna da u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donese propis kojim se uređuje obezbeđenje predsednika Republike i članova njegovog domaćinstva i određuju lica koja imaju pravo na isto obezbeđenje kao predsednik Republike.

Član 47.

Prava utvrđena odredbama čl. 38, 39, 40, 41, 42. i 43. za bivšeg predsednika Republike primenjuju se i na predsednike Republike Srbije koji su tu dužnost obavljali počev od 1991. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prava utvrđena odredbama čl. 38, 39, 40, 41, 42. i 43. za bivšeg predsednika Republike shodno se primenjuju i na sve predsednike savezne države u čijem sastavu je bila Republika Srbija do istupanja Crne Gore iz državne zajednice Srbija i Crna Gora.

**Prestanak važenja Zakona o posebnim pravima i dužnostima
predsednika Republike**

Član 48.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o posebnim pravima i dužnostima predsednika Republike ("Službeni glasnik RS", br. 49/99, 11/01 i 34/01).

Stupanje na snagu ovog zakona

Član 49.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".